

మన

కేవలము

నా కాలేజీ రోజుల్లో జరిగిన కథ ఇది.

హాస్టల్లో సీటు దొరకలేదు. టౌనులో రూం తీసుకోవాల్సి వచ్చింది. నా రూంలో నాతో బాటు ఇంకా ఇద్దరు.

అప్పట్లో మాకు భోజనం మహా గొప్పనమయ్య. హోటళ్ల పరమ దరిద్రంగా వుండేవి. ఆవి మా జీవకోశాలనూ మనీ చర్చలనూ పీడిస్తూ బాధిస్తూ వుండేవి.

స్వయంపాకం సాగించాలని చేసిన ప్రయత్నాలు బెడిసి కొట్టాయి. "మన చేతులారా మనమే చేదువిషాలు వాంతుకు తినడంకన్నా - ఆదేదో ఆ హోటళ్లలోనే కతికేలేపోలా -" అనిపించింది. చేతులు కాల్చుకోవడం మానుకొన్నాం. అన్యథా శరణం నాస్తి - హోటల్నేవ శరణం, మరి!

ఇలా వుండగా స్టూడెంట్లు యొక్క భోజన ఇబ్బందుల్ని తొలగించడానికి వూళ్ళో ఒక "మెన్" వెలపింది. దాని పేరు "బోడి మెన్సు!" ఓనరు ఇంటిపేరు

CHANDRA

బోడి. మెన్సుకూ అదేపేరు స్థిరపడి పోయింది!

హోటలు సాపాటుతో పోల్చి చూసుకొంటే బోడిమెన్సు భోజనం నయమే

అనిపించింది. అదీ మొదట కొన్ని రోజులే: ఆ తరువాత బోడి మెస్సు భోజనం కూడా మొహం మొత్తంది:

నా రూం షేట్లలో వాకడైన వీరభద్రానికి వున్నట్టుండి వాకరోజు విపరీతమైన కడుపునొప్పి ఒచ్చింది. చాలా బాధపడి పోయాడతను. హాస్పిటల్ కి తీసుకెళ్ళా లొచ్చింది. పాపం వీరభద్రం-చాలా టాబ్లెట్లూ కాపేస్యూల్స్ వాడాలొచ్చింది.

తేలిందేమిటంటే — అతను తిన్న ఆన్నంలో సున్నం మోతాదు ఎక్కువయిందని!

అతన్నోబాటే బోడి మెస్సులో చేరిన నేను హాడిలిపోయాను. మా తింపువారెత్తిపోయాడు.

తింపువా అంటే — నా ఇంకో రూమ్మేటు. అవును, పేరు వింతగానే అనిపిస్తుంది-‘తింపువా’! అతను బర్మా దేశస్థుడూకాడు, జాపనీయుడూకాడు. చీనా, ఇటలీ, ఈజిప్టులకి చెందినవాడు అనలేకాడు.

తింపువా భారతీయుడే: మన తెలుగు వాడే!

తింపువా అనలు పేరేమిటో మేమందరం మరిచిపోయాం. బహుశా అప్పటికే అతనూ మరిచిపోయింటాడు.

చాలామంది మనుషులు బ్రతకడం కోసం భోంచేస్తారు. కొందరు మాత్రం తినడంకోసమే బ్రతుకుతున్నట్టు కనిపిస్తారు. ఈ రెండో కోవకి చెందిన వాళ్ళలో అగ్రగణ్యుడు-తింపువా.

తింపువా-అనగా-తిండికోసమే పుట్టిన వాడు!

వీరభద్రం కడుపునొప్పి చూసి గోడు

గోడు మన్నాడు తింపువా. “అయ్య బాబోయ్! ఆ బోడి మెస్సు మన కొంప తీసేట్టుంది. వాడు పెట్టేదే అనలు రెండు చెంచాల చప్పిడికూడు....అందులోనూ సున్నం గట్టా కలుపుతున్నాడూ అంటే!భగవాన్:-మనకేది దారి?—నీనంగతి నాకు తెలీదుగూరూ!-నాకేది దారి:....మళ్ళీ హోటల్ పాలవాలిందేనా!-బోడి మెస్సు వాడు రూపాయిన్నర తీసుకుని రెండు చెంచాలన్నం పెడితే—ఆ హోటలువాడు రెండుంబావలా తీసుకుని ఒకటిన్నర చెంచా అన్నం మాత్రం పెడతాడు! భగవాన్! ఏవిటి బాబూ నాకీ అగ్ని పరీక్ష:-నాకీక విస్కృతే లేదా?....” అని వాపోయాడు.

అయితే ఆ తర్వాత నాలుగోరోజు రాత్రి ఎనిమిదిన్నరకి రెండు బుగ్గల్లోనూ రెండు మీతా కిళ్ళీలు దట్టించి “మనసా యెటులో-” అంటూ కూనిరాగం తీస్తూ గదిలోకి ప్రవేశించి నన్నాళ్ళర్థ సాగరంలో ముంచేకాడు తింపువా.

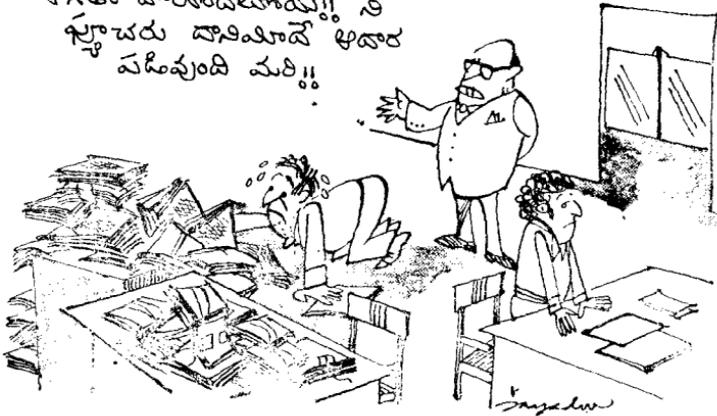
“—ఏవిటోయ్! ఏవిటి-మరి అంత ఖుషీగా వున్నావ్? ..ఏవిటి సంగతీ?” అన్నాన్నేను. ప్యాకెట్టులోంచి ఓ సిగిరెట్టుతీసి వెలిగించుకుంటూ.

నా క్యూరియాసిటీ చూసి చిదానందంగా నవ్వి, తనూ సిగిరెట్టు ముట్టించి, రెండు బుగ్గల రెండు కిళ్ళీలూ కసాపిసా నవలెలి, సిగిరెట్టుపొగ గుప్పెపున ఒదిలి—“తీరిపోయింది—” అన్నాడు తింపువా.

“ఏవిటి తీరిపోయింది?....”

“ప్రోబ్లెమోయ్ ప్రోబ్లెం! మనల్ని బాధించి వేదించిన భోజన సమస్య ఇవ్వాలి తీరిపోయింది—” అంటూ

బ్లందాన నేనడిగిన ఆ అరణ్యపు
 గోళితం దారికిందటానయ్యే!! నీ
 స్టూచరు దానియిదో ఆదార
 పడివుంది మరి!!

భోగటా అంతా ఇలా చెప్పాడు వాడు—
 “అహో....యేం భోజనం చేసే భోజనం....
 ఇన్మలో నేనలాంటి విందు ఆరగించ
 లేదు. ఆ మెస్సుముందు ఇంటి భోజనం
 యెందుకోయో!....ఓహో....! యెంతన్నం
 పెట్టేడు వాడు! అడక్కముందే వొడ్డిం
 చాడు. చెంబెడు సాంబారోయో....
 సాంబారు చెంబెడు బోళాడు....ఇహ
 రసం సరేసరి-సాజెత్తూ అమృతం—
 రెండప్పడాలూ రెండు తాళింపులూ
 చివ్నూ మిరపకాయబజీలూ....నేనే తిన
 లేక చచ్చాననుకో....భోజనం అంటే
 అదీ భోజనం....ఆ బోడిమెస్సు వాడూ
 పెట్టాడు....ఏం పెట్టాడు? వాడు పెట్టే
 నూడు భోజనాలైనా మనకొక పేగుకే
 సరిపోదు....”

“ఏక్కడో కొత్త మెస్సు పెట్టారన్న
 మాట....మెస్సు పేరేవిటింతకీ!....”
 “పేరా? పేరింకా ఏమీ పెట్టలేదు.

పెట్రరేవో కూడా! అయినా....అక్కడ
 వొడ్డించే గరిటలున్నాయి చూడూ—
 హబ్బా-ఎంతెంత వెద్దవనుకున్నావు....
 ఆ గరిటలోకల్లా వెద్దెప్పు గరిటతో ఆ
 మెస్సోనరు అన్నం వొడ్డిస్తూంటే
 సాజెత్తూ అన్నపూర్ణే వొచ్చి వొడ్డిస్తూ
 న్నట్టు అనిపించింది. వేరే పేరెందుకూ?
ఆ మెస్సు నసలు ‘గరిట మెస్సు’ అనే
 పిలవొచ్చు అహో!....ఎంత వెద్ద గరి
 టలూ....ఏం గరిటలూ....”

ఆమాట తింపువా ఏ ముహూరాన
 అన్నాడో తెలియదు. రెండో నాటికల్లా
 ఈ కొత్త మెస్సుకి ‘గరిట మెస్సు’ అనే
 పేరు బాగా ప్రచారంలోకి ఒచ్చింది.
 ఆపేరే స్థిరపడిపోయింది.

గరిట మెస్సు గురించి వూరించి
 వూరించి చాలా చెప్పాడు తింపువా. నన్ను
 చాలా బలవంతం చేశాడు. సరేనని నేనూ
 గరిటమెస్సులో చేరాను.

నిజమే! అక్కడివన్నీ గొప్పగొప్ప గరిటలు!

అక్కడ వద్దనకూడా చకచకా జరిగి పోతుంది.

అడకింగ్ కాంగ్ లా వుండే ఒకావిడ (ఈవిణ్ణి 'అన్నపూర్ణ'గా వర్ణించాడు తింపువా!) మొదటగా రంగంలోకి ప్రవేశించి ఏనుగు చెవత గరిటతో ఆకుల్లో వరసగా అన్నం దిమ్మరిస్తూపోతుంది. ఆ తరువాత ఇద్దరు వస్తాదుల్లాంటి ఆసామీలు ఒక పెద్ద గంగాళాన్ని మోసుకుంటూ వస్తారు. అందులో సాంబారుంటుంది. ఒకటిన్నర శేరంత గరిటితో మూడో ఆయన ఆ గంగాళంలోంచి సాంబారు తోడ్చి విస్తరాకుల్లో పోస్తూ వెళ్తాడు. అంతలో వో కుర్రాడు వో బుట్టతో ప్రవేశించి అదో అప్పడం ఇదో అప్పడం పారేస్తూ వెళ్ళిపోతాడు... ఇంతలో అడకింగ్ కాంగ్ పుణ్య ప్రవేశించి పూరగాయా, తాళింపులు విస్తరలో విడిదిస్తూ పోతుంది.

గరిట మెస్సు వద్దన నిజంగా గొప్ప వద్దన!

గరిట మెస్సులో కుచీకుభ్రతల గురించి మాత్రం మనం ఏమీ శంకించనవసరం లేదు! ఒకవేపు భోజనాలు జరుగుతూండగానే వీధిలో అప్పుడే దిగిన బండినుంచి వంటచెఱకు మనమధ్య నుంచే లోపలికి చేరవేయబడుతుంది. ఒకసారి ఒక కప్పై జారి భోంచేస్తూన్న వో కుర్రాడి తలని ఆతిప్రేమగా పరామర్శించితే పరామర్శించింది గాక; మెస్సోనరు (అడకింగ్ కాంగ్) ఎంతో వాత్సల్యంతో ఆ తర్వాత ఆ దెబ్బకి కట్టుకట్టి పంపించిందిగదా! వంట చెరకే కాదు వంటకని బొగ్గుల మూటలు

కూడా అప్పుడప్పుడూ భోజనాల బంతుల మధ్యనుంచే లోపలికి చేరవేయబడతాయి. ఆ నుసి కాస్తోకూస్తో విస్తరలో పడినా, అందుగురించి ఎక్కవమంది పట్టించుకోరు. పట్టించుకున్నవారు కూడా దాన్నొచ్చి చక్కటి నంజుడు పదార్థంగా భావించి గుట్టు చప్పుడు కాకుండా అన్నంలో కలుపుకుని మింగేస్తారు. బొగ్గుల నుసేగాక అప్పుడప్పుడూ బొగ్గులు కూడా రాలిపడడం కద్దు. కొంతమందికవి నయిస్తాయి. కొంతమందికి నయించవు. నయించిన వాళ్ళు వాటిని తింటారు. సరిపడని వాళ్ళు— ఇష్టంలేని కూరని అవతలికి నెట్టేసినట్లు ఒక వారకి నెట్టేస్తారు.

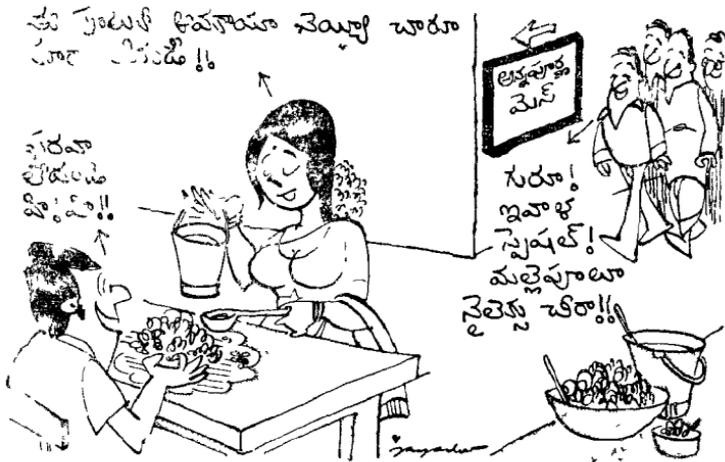
ఓహో! గరిట మెస్సు భోజనమూ, ఆ వద్దనా, ఆ వాతావరణం—అంతా వర్ణనా తీతం!

“గరిట మెస్సును వదిలిపెట్టనుక వదిలిపెట్టను—” అన్నాడు తింపువా.

నాకు మాత్రం అంత తెగింపు లేక పోయింది. “ఏ మెస్సులోనైనా సరే— కమ్మగానూ కడుపు నిండుగానూ తిన గలననే పేరాళ ఎటూలేదు—నా బోడిమెస్సే నాకు చాలు....” అనుకుని బోడిమెస్సులో ఆ చంచాల అన్నమే తింటూ ఒచ్చాను.

కుచీవచీ లేని చప్పిడి కూడు గొంతు లోకి దిగలేక దిగలేక దిగుతున్నట్టు రోజులలా వెళ్తుండగా—ఊళ్ళో ఒక కొత్త మెస్సు వెలసింది. దానిపేరు “రత్నం మెస్సు.”

మెస్సొకటి కొత్తగా వెలసింది అంటే నా మటుకు నేను పులిక్కిపడనూలేదు. లొట్టలేసుకుంటూ వెళ్ళి అందులో జేరిపోనూలేదు. పాతైనా కొత్తయినా మెస్సుల్లో

సాపాటు అంతా ఒకే మోస్తరు-అంతో యింతో కమ్ముగా వుండే చోట కడుపు నిండదు, కడుపునిండా పెట్టిచోట కుచీ కుభ్రతా వుండవు.

కొత్తగా నెలకొల్పబడిన రత్నం మెప్పు గురించి పెద్దగా ప్రచారం ఏదీ జరిగినట్టు కనిపించలేదు. కాని, వోవెన్ చేసిన నెలవ్వర రోజులకే — పూళ్ళో మిగతా మెప్పుల రద్దీ రానురానూ ఊణిస్తున్నట్టు కనపడ్డది. గరిటమెప్పు సంగతి నాకు తెలీదుగాని, మా బోడిమెప్పు మాత్రం కేవలం వన్నెండుమంది బోక్తలతో కళావిహీనంగా, మరీ 'బోడి'గా తయారయింది.

కలియగంలో పాపభీతిలా చిక్కి పోతూ ఒచ్చిన బోడిమెప్పు కష్టమర్చుని చూసి నేను చాలా ఖేదించాను. పోనీ, గరిటమెప్పు పరిస్థితయినా కొంచెం మెరుగ్గా వుండేమోనని మా తింపువాని

ఆ విషయం గురించి అడిగేను.

“గరిటమెప్పు?...” అన్నాడు వాడు.

“అవునోయ్... పాపం ... ఇప్పుడెల్లా వుంది;.... మునుపొహబంతి బోంచేస్తూ వుంటే మర్రెండు బంతుల జనం కాచు కుని నిలబడేవారు కదా.... ఇప్పుడు ఆ రషంతా అలాగే ఒస్తున్నారా;....”

గుంభనంగా నవ్వేడు తింపువా. “గరిట మెప్పు ప్రస్తావనే నా దగ్గర తీసుకు రావొద్దోయ్; ఏంటిల్లా చూస్తావ్? నిజమే! ఒకప్పుడు నేనా మెప్పుకి కేన్వాస్ చేసేను.... చాలామంది నందులో జేర్పించేను ... కాని ... నువ్వేమైనా అనుకో భాయ్ ... రత్నం మెప్పు ముందు గరిటమెన్ననగా ఎంతా ...”

“తింపువా!...” అన్నాను పులిక్కిపడి.

“అవునోయ్ నీతో ఎప్పటికప్పుడు చెప్పాలనుకునే చెప్పడం వాయిదా వేస్తూ వచ్చేను ఎంచేతంటే నీకు నా

మాటల్లో నమ్మకం వుండదు.... ఇప్పుడు నై నా—నీకు ఒక బ్రయర్ వెయ్యాలనుంటే రత్నం మెస్సులో జేరి చూడు.... యు విల్ లై కిట్”

“మరి—నువ్వు....”

“మంచి భోజనానికి మనమెప్పుడూ ముందే వుంటాం భాయ్ ... రత్నం మెస్సులో నేను జేరి ఇరపై రోజులు పైనే కావాస్తోంది....”

అలా తింపువాతోబాటు నేనూ రత్నం మెస్సులో జేరేను.

వంద్రపుల్:

రత్నం మెస్సు వాతావరణమా అక్కడి భోజనమా అక్కడి వద్దనా—అంతా చూసిన నాకు అనిపించేదేమంటే—

రత్నం మెస్సు మెస్సుకాదు, రత్నం మెస్సుభోజనం మెస్సుభోజనం కాదు!

అవును మరి—మూడు భోజనాల గడలున్న ఆ మెస్సు ముచ్చటైన సంసారపుట్టిల్లావుంది. గుమ్మాలకి పసుపూకుంకుమా రాసివున్నాయి. కిటికీలకి చక్కటి (చవకబారువి కానేకావు) తెరలు వ్రేళ్ళాడుతున్నాయి. గోడలకి మంచి మంచి ప్రకృతి దృశ్యాలు (బూతు బొమ్మలు కానేకావు సుమా!) తగిలింపబడివున్నాయి. అక్కడి ఫర్నిచర్—చేబుళ్ళూ కుర్చీలూ—కూడా పొందికగా సౌకర్యంగా వున్నాయి. వేడన్నం తింటూ వుక్కపోసి వుక్కరి బిక్కిరవకుండా సీలింగ్ ఫాస్టున్నాయి.

మెస్ వోనర్ రత్నం స్వంతమనిషిలా వడ్డిస్తూ వుంటాడు. ఆకన్తోబాటు వంటవాడు కాటోలు — మరోహాడు వద్దనలో అతనికి సాయపడుతుంటాడు. గడబిడ

వుండదు. హడావుడీవుండదు. “తొందరగా నాలుగు మెతుకులు కతికి వేగిరం భోజనం అయిందనిపిస్తే చాలాబాబూ....” అని అనిపించనే అనిపించదు. వంటకాలన్నీ రుచిగానూ కుచిగానూ వుంటాయి. నా ఫేవరెట్ డిష్ అయిన గుత్తొంకాయకూర రత్నం మెస్ లో బ్రహ్మాండంగా వొండు తారు. బస్.

రత్నం మెస్ ని వాదలకూడదని వికృతం చెబుతున్నాన్నేను.

హఠాత్తుగా వాకరోజు టాంటాంగాడు నన్ను నడిపిదిలో విలవేసి “ఏం గురూ?... నువ్వుకూడా ఆ లేటిపోయిన మెస్సులో జేరిపోయేవటగా?..” అని అడిగినప్పుడు నేను ఆకృత్యపోయి తికమకపడి నిర్ధాంతపోయేను.

టాంటాంగాడి అసలు పేరు మా కెప్పడూ గుర్తుండదు. టమటమా అనీ టముకుటముకనీ పి.ఎన్.సీ. (సిటీ న్యూస్ కరెస్పాండెంట్) అనీ—ఇట్లాంటివే వాడి నామాంతరాలు. ఎప్పుడోగాని ఎక్కడోగాని హఠాత్తుగా గాని కనిపించడు టాంటాంగాడు. నాలోజాలపాటు నలుగురికి వరసగా వాడు కనిపించేదూ అంటే వూళ్ళో ఏదో చెప్పుకోదగ్గ విశేషమే జరిగిందన్నమాట.

“అదేంటి అలా తెల్లబోతావే(విటి?—” అన్నాడు టాంటాం.

“లేటిపోయిన మెస్సు”—అన్న విశేషం గురించి ఆలోచిస్తున్నాన్నేను. ఆ ముక్కే వాడితోటి అన్నాను.

పెళ్ళానప్పుడు — “అమాయకత్వం నటించడం నీకు చాతకాదు భాయ్—లేటిపోయిన మెస్సుంటే రత్నం మెస్సేనని

నీకు తెలుసని నాకు తెలీదనుకున్నావా....”

రత్నం మెస్సు—లేచిపోయిన మెస్సు!
—ఎవరిటీ గందరగోళం?

“నిజంగా టాంటాం—నువ్వు చెబుతున్నదేవిటో నాకు వొక్క ముక్కా అర్థం గావడం లేదు—” అన్న తర్వాత, నాచేత కొన్ని ప్రామిస్సులుకూడా తీసుకుని నాకు నిజంగానే భోగటా తెలీదని నమ్మేక తెలీనందుకు గరిటమెస్సులో రైసుగరిటెడు ఆశ్చర్యం ఆశ్చర్యపోయి—“నువ్వాటి పింపుల్ మైండెడ్ పెలోవి గురూ—” అంటూ విషయం అంతా వివరించి చెప్పేడు టాంటాం.

రత్నం మెస్సులో వొక ఆడమనిషుంది. పేరు నీరజ.

నీరజ రత్నం భార్య కాదు. ఇంకొకరి భార్య. ఆ ఇంకొకరి వూరు హైదరాబాద్ పికిందరాబాద్ బచ్చితంగా తెలీదు. పెద్ద హోదా ఆ స్త్రీ అంతస్తూ వుండేవిట అతనికి.

నీరజ భర్త ముసలివాడని వొక వదంతి. ఈవిడ ఆయనకి రెండో భార్యో మూడో భార్యో అయివుండాలని వూహ. వాళ్ళింట్లో రత్నం కార్ డ్రైవర్ గా వుండే వాడట. ఎలా కుదిరిందో ఏమోగాని-రత్నానికి నీరజకూమంచినఖ్యత ఏర్పడింది. అది ప్రణయంగా పరిజమించింది. వాకానొక కుభముపూర్తాన (రత్నానికి అది కుభముపూర్తం. నీరజభర్తకి దుర్ముపూర్తం) బోలెడన్ని నగలతో నీరజ రత్నంతో లేచాచేసింది. ఈ వూళ్ళో ఇద్దరూ కలిసి ఈ మెస్సు విజినెస్సులోకి దిగారు.

నీరజ చాలా అతడగ తెట.

సినిమా స్టార్లూ—ఎందుకూ—నీరజ ముందు దిష్టితియ్యటానిక్కూడా పనికిరా

దుట. నీరజ సౌందర్యం నిజంగా అతిలోక సౌందర్యంట. అయితే, ఆవిడెప్పుడుగానీ ఇల్లోదిలి—అదే — మెస్సొదిలి—వీధిని నడవగా చూసినవాళ్ళు చాలా తక్కువ మందిట. కాని, ఆతక్కువమందికూడా ఆమె యొక్క భువనమోహన రూప వైభవంచేత నమ్మోహితులై పోయేరుట. వారిలో కొందరు మరీ ప్రేమోన్మతులై వొక్కసారై నా ఆమె పొందు ననుభవించాలని నానా విధాలా ప్రయత్నాలు కొనసాగిస్తున్నారట. బైటపడి చెప్పకోవడం లేదుగాని—రత్నం మెస్సులో భోంచేసే ప్రతివారిలోనూ ఆ కోరిక ఏదో వొక స్థాయిలో వుండనే వుండట....

—అదీ టాంటాం గాడు చెప్పిన వృత్తాంతం.

“పొగడేస్తున్నాననుకోకు గాని-నువ్వు చాలా బుద్ధిమంతుడివి గురూ! ఇన్నాళ్ళయి రత్నం మెస్సులో భోంచేస్తూ అది లేచి పోయిన మెస్సనే నీకు తెలీదంటే—నాకు ‘వండర్ మేథండర్’ గా వుంది మాట జెప్తాను—నిమకో—యేం లేదు—యీ పెయిర్ నెక్సుంది జూశావూ....వాళ్ళ పోకిళ్ళన్నీ అదో పిచ్చిదోరణి ... అతి మంచి అబ్బాయిలంటే వాళ్ళకో వీక్షెను-ఏదో కళలో వుండి నీరజ నీమీదకూడా వో కటాక్షవీక్షణం ప్రసాదించవొచ్చు— దగ్గరివాడివిగాబట్టి చెప్తన్నా—నువ్వు నీ ఎవరెడిలో వుండాలి....”

టాంటాం చెప్పిన భోగటా నన్ను చాలా కలవరపరచిన మాట వాస్తవమే. రత్నం గురించీ నీరజ గురించీ-పాపం—నీరజ భర్త గురించీ—ఎన్నెన్నో వూహ లొచ్చాయి.

అంతకాలమూ నమ్మకంగా తనతో కాపురంచేస్తూ ఒచ్చిన శ్రీ-హతాత్తుగా ఓ తెల్లవారుయూమున చూసుకుంటే— ఇంట్లోంచి మాయమైపోయినట్టు తెలిస్తే— పాపం-పరువుగా బ్రతికే మగవాడి మనః స్థితి ఎంత హృదయవిదారకంగా వుంటుంది?

దేన్నయినా సహించి భరించవచ్చు నేమోగాని-భార్యవల్ల జరిగే ఇట్లాంటి తల వంపుల్ని భరించడానికి ఎంత గుండె నిబ్బరం కావాలి?

నీరజ భర్తగురించి ఆలోచించేకొద్దీ నా మనసు వికలమైపోయింది. మానవత్వం మీదే విశ్వాసం సడలిపో జొచ్చింది. అయితే—

ఇదంతా అనవసరమైన ఆలోచనల వల్ల వచ్చే మనసు జబ్బేగాని, రత్నం వ్యక్తిగత జీవితంగురించి అతని భార్య అతని భార్య కాకపోవడం గురించి— నేనెందుకు బుర్రబద్దలు చేసుకోవాలి?

రత్నం మెస్సులో భోజనం బాగుంటుంది. నాకు నచ్చుతుంది, అంతే! మిగతా విషయాలు నాకు అనవసరం—

రత్నం మెస్సుకి నేను మామూలుగానే వెళ్తున్నాను. అయితే—టాంటాం నుంచి భోగట్టా విన్న తర్వాత—మెస్ వాతావరణాన్నీ అక్కడికి భోజనానికి ఒచ్చే ఇతరుల ప్రవర్తననీ ఇంతకు ముందుకంటే జాగ్రత్తగా పరిశీలించడం మొదలెట్టేను.

నిజమే! భోజనాలు చేసే అందరి దృష్టి భోజనాలమీదేలేదు. అప్పుడప్పుడూ లోపలి గదివేపు కొన్ని వాలు చూపులు. కొందరి మధ్య ఏవో గుసగుసలు. సన్నటి

నవ్వులు, కనుగీటులు.

లోపలి గదిలోంచి అప్పుడప్పుడూ సన్నటి అస్పష్టమైన శ్రీ స్వరం. చేతి గజల గలగల. చీరమడతల చిరు నవ్వుడి. రత్నాన్ని లోపలికి పిలవడానికి సంకేతం-హిడిదగు

“మీరీ మధ్య సరిగ్గా భోంచెయ్యడం లేదుసార్!-ఒంట్లో బాగుండడం లేదా!” అన్నాడొక రోజు రత్నం.

నా పరాకుని అతను రుగ్మతగా భావించేడు.

“అబ్బే — అదేంలేదు—” అని ప్రయత్నంమీద నవ్వేను.

“రాత్రికి మాత్రం-వెందరాకే-మొదటి బంతికే ఒచ్చెయ్యండి సార్....మీ కిష్టమైన కూర-గుత్తోకాయ....”

గుత్తోకాయ కూర నా కిష్టమని ఎప్పుడు కనిపెట్టేదో రత్నం!

టాంటాం గాడన్నట్టు—నాలో ఏదో మంచితనం పై వాళ్ళకి కనిపిస్తుంది కాబోలు—నాకు తెలికపోయినా.

రాను రాను రత్నానికి నేను కొంచెం దగ్గరవాణ్ణి అయ్యేను. మెస్ వ్యవహారాల గురించి అతన్నో అప్పుడప్పుడూ పిచ్చాపాటి మాట్లాడుతూ వుండేవాణ్ణి.

రత్నానికి పెద్ద ఆలోచనలున్నాయి. మెస్ ఇలాగే మరో సంవత్సరం పాలైనా సజావుగా జరిగితే-ఒక మంచి హోటల్ ప్రారంభించి-దాన్ని బాగా అభివృద్ధిచేసి-అలాగే స్థిర పడి పోవాలని అతని సంకల్పం.

“నీకేం రత్నం-నువ్వు మెస్సు తెరిచేక మేమంతా అంతో ఇంతో కుచిగా కుభ్రతగా తినగలగుతున్నాం-నీ మెస్సు

జ్యోతి

స్వాందర్శుని నువ్వీలాగే విలబెట్టుకుంటే-
సంవత్సరమేం ఖర్చు? — ఆర్నెల్లకల్లా
నువ్వో ఫస్ట్ క్లాస్ హోటల్ మంచినెంట్లర్లో
ఓపెన్ చెయ్యిచ్చు—” అన్నాన్నేను.

“ఏదోసార్-అంతా మీలాంటి వాళ్ళ
చేతి చలవ—” అన్నాడు రత్నం.

రత్నంతో నేను ఎంతో కొంత
పన్నిహితంగా మాట్లాడుతున్నాను.
టాంటాం మాటల్ని మరిచిపోదామన్నా
మరిచిపోలేకుండా వున్నాను. నీరజ ఎలా
వుంటుందో చూడాలన్నకోరిక నానాటికీ
బలవత్తర మనసాగింది. ఆ కోరికని
నా బుద్ధిమంతనం ఎంతగా జోకొట్టినా—
వూఁ—మళ్ళీ తలెత్తుతోంది.

అయితే—ఒకసారి ఆ అవకాశం రానే
ఒచ్చింది.

ప్రివరేషన్ హాలిడేస్ రావడంవల్ల
స్టూడెంట్స్ చాలామంది వూళ్ళకి వెళ్ళి
పోయారు. మెస్సూరి కొద్దిమందే ఒస్తు
న్నారు. ఆ కొద్దిమంది కోసమూ—మెస్
నడుపుతానేగాని ముయ్యనన్నాడు రత్నం.

ఒకరోజు మధ్యాహ్నం లైబ్రరీనుంచి
మెస్సు కొచ్చేసరికి బాగా వేళ దాటింది.
మెస్సంతా ఖాళీ. భోజనం అయిపోయిం
దేమో అనుకున్నాను. డైనింగ్ రూంలో
తటపటాయిస్తూ నిల్చున్నాను.

“ఆయన బజారు వెళ్ళేరు—చేతులు
కడుక్కురండి...” అని లోపలినుంచి
శ్రీ స్యరం వినిపించింది:

ఆవేళ భోజనానికి నాకు నీరజ ఎంతో
లేత అరిటాకు పరిచింది. కాని, ఎంత
లేత అరిటాకైనా ఉండలేనంత కోమ
లంగా ఉంది నీరజ.

ఆమె శరీరమంతా లావణ్యం.

శబ్దాల వెనుక ప్రతిధ్వనిస్తుందట-
గొప్ప కవిత్వం. నీరజ సౌందర్యమూ
అట్లాంటిదే-వయసుకూ తనువుకూ అతీత
మైనది:

నీరజను పరిశీలనగా చూస్తూ అలా
భోంచెయ్యడం నాకు లబ్ధి అనిపించింది.
“మీ కిష్టమైన పుదినపచ్చడి—ముట్టుకోనే
లేదే? .” అంది నీరజ. నా ఇష్టాలేవో
రత్నం నీరజా కలిపి చర్చించుకున్నారా
అనిపించింది.

నీరజ కళ్ళలో ఎంతో దయంది. ఆ
చూపులో ఏదో వేదన-దూరమైపోతున్న
ఓడలో వున్న ఎవరో ఆపులకి వీడ్కోలు
ఇస్తున్నట్టు.

భోజనం ముగిసేసరికి రత్నం రానే
వచ్చేడు. రెండు బస్తాల బియ్యమూ
బొగ్గులమూట ఒకటి లోపల దింపించేడు.
“బియ్యం మూటకీ బొగ్గుల మూటకీ
ధరలో ఏమీ తేడా లేకపోతోందిసార్
రానురానూ ..ఒడ్డురాబాబూ ఈ మెస్సు
బిజినెస్సు—అనిపిస్తుందొక్కో సారి....”
అంటూ బలహీనంగా నవ్వేడు.

ఆ తరువాత రత్నంతో ఆమాటా
ఈమాటా మాట్లాడి రూము కొచ్చేసేను.

నీరజని ప్రత్యక్షంగా చూసేక, ఆమెతో
మాట్లాడేక-నాలో ఏదో గొప్ప ఆందోళన
గాలిదుమారంలా రేగింది. అంత అద్భుత
సౌందర్యరాశి. సౌజన్యవతి — ఇల్లా
డబ్బూ హోదా అన్నీ ఒదిలేసి రత్నం
లాంటి ఒక సామాన్యుడితో ఎందుకు
లేచిరావాలి? రత్నంలో ఏంచూసి?
రత్నంతోబాటు గడిపే ఈ ప్రయోగాత్మక
జీవితంలో ఏ గ్లామర్, ఏ శ్రీలీ వుంటుం
దనుకుని—ఎందుకంత తెగింపు? ఆ

సాహసం—కట్టుకున్న భర్త బ్రతుకు
అవమానాల పాలుచేసి .. అతణ్ణి సంఘం
దృష్టిలో ఒక అసమర్థుడిగా వాజమ్మగా
భార్యని అడుపులో పెట్టుకోలేని నిర్వీర్య
డిగా నిరూపించి—

ఎందుకంత పనిచేసింది నీరజ?

నన్ను పీడించి బాధించి వేధించి
ఉన్నట్టుండి చేస్తూ వచ్చిన ఆ ప్రశ్నకి
హఠాత్తుగా వాకరోజు సమాధానం లభిం
చింది. కాని, ఆ సమాధానంకూడా నాకు
ఉపశాంతిని ప్రసాదించడానికి బదులు
మరింత ఆశాంతిలో పడేసింది—

ఆరోజు—

* * *

అవును బాగా గుర్తుంది. కాలేజీలో
క్లాసులు ఎడాపెడా జరుగుతున్నాయి.
అర్జెంటుగా వచ్చిపోవలసిందంటూ ఇంటి
నుంచి ఉత్తరం భోజనానికి రాబోవడం
లేదని చెప్పడంకోసం రత్నం మెస్కకు
ఆరోజు వెళ్లను.

మూడున్నరై ఉంటుంది.

మెస్ అంతా నిర్మానుష్యంగా వుంది.
తలుపు చేరవేసివుంది. “రత్నం—” అని
పిలుస్తామనుకుని, దానికి మారుగా తలుపు
తట్టబోయి—ఎత్తినచేయి ఆపేసేను—

లోపలినుంచి స్త్రీ స్వరం—నన్నుగా—

ఏడుపులో మాటలు—మాటల్లో ఏడుపు—
నీరజ గొంతే అది ... “మీకేం మొగవాళ్లు
ఏదొచ్చినా నాకేగా.... వీధంట వెళ్లాలంటే
తలకొట్టేసి నట్టుంటుంది.... అబ్బ.... ఎంత
అసహ్యంగా చూస్తారు ఏం—ఈ
బ్రతుకు బ్రతక్కపోతేనేం....”

జ్యోతి

“నీరూ.... మరేం ఇదవకు ... యింకో
ఆరునెల్లు .. పోనీ.... ఐదునెల్లు — వోపిక
పట్టు ... విజయవాడెళ్ళిపోదాం—లేదా—
గుంటూరు—తిరపతో—బందరో వెళ్ళి
పోదాం ... హాయిగా దర్లాగా హోటల్ పెట్టు
కుందాం .. మన సంగతి అక్కడెవరికీ
తెలియదు ... అంతవరకూ .”

“అంతవరకూ మాత్రం .. ఇంతే....
వ్యాపారం .. డబ్బు డబ్బు . వ్యాపారం
ఇంతే... చీ వ్యాపారం కోసం మెస్కుకి
నలుగురూ రావడంకోసం .. నేను లేచి
పోయొచ్చి మీతో వున్నానని చెప్పకో
వాలి. అగ్నిసాక్షిగా పెళ్లాడిన మనం....
ఇలా పదిమందిలో ... వూరూ ... లేచి
పోయొచ్చినట్టు. వూరూ” వెళ్ళుళ్ళు పెట్టి
ఏడుస్తోంది నీరజ.

నిలువునా ఒక్కసారి కంపించిపోయి
రాతిబొమ్మనై పోయేన్నేను.

రత్నం ఎప్పుడొచ్చేదో—“సార్!—
మీరా? ” అతని కళ్ళలో విస్మయం,
అనుమానం, భయం.

ఆ తరువాత రత్నం నన్ను యేమని
ప్రాణేయం డాడో, అతని రహస్యాన్ని
కాపాడానికి నేనెందుకు మాటిచ్చానో
అదంతా ఇప్పుడనవసరం.

కాని, నాకెప్పటికీ తీరని అనుమానం
వాకటుంది—

సంఘంలో క్రిందివాడు పై మెట్టెక్కి
పైవాడు కావాలంటే—చివరకి అతి
పవిత్రమైన ఆలమగల అనుబంధంకూడా
అసహాయాల పాలు కావలసిందేనా—
అని? □